

Prof. PhDr. Jan Kumpera, CSc.

Emeritní vedoucí Katedry historie
Pedagogické fakulty
Západočeské univerzity Plzeň

Markéta PAVEZOVÁ, HISTORIE NÝŘANSKA VE VYUČOVÁNÍ NA 1. STUPNI ZŠ. Učitelství pro 1. stupeň základní školy. Vedoucí práce: PaedDr. Helena Východská. Katedra historie Fakulty pedagogické Západočeské univerzity v Plzni 2021, 115 stran textu, 8 příloh, 219 poznámek pod čarou.

Již v rozsáhlém úvodu autorka vysvětluje a obhajuje obsahovou koncepci své práce. Vymezuje sudovaný region (pravda, poněkud předimenzovaně) a víceméně tradičně vysvětluje a obhajuje svoji obsahovou koncepci, tj. zaměření na jednotlivé dějinné úseky s přihlédnutím k cílům výuky a možnostem žáků. Dílčí, lokálně strukturované kapitolky zahrnují nejen Nýřansko obecně, ale i nejdůležitější obce – kromě Nýřan i Kamenný Újezd (Újezd ale píšeme s velkým Ú i pod předchozím adjektivu, Doubravu, Tlučnou, Úherce, Zbůch a Přehýšov. Srozumitelným a chápáním žáků přiměřeným způsobem akcentuje nejdůležitější událost v širším kontextu regionálních i národní dějin. Líbí se i jazyková úroveň, také přehled o nových poznatcích (např. archeologické objevy) je slušný. Přitom autorka hojně komentuje některé události též za použití citátů (které žákovi ukazuje i na staročeský styl pramenů), např. ukázky z dochovaných středověkých listin. Vše je podloženo odkazy na použité prameny a literaturu (včetně nových titulů a publikací, např. badatelů jako je Petr Rožmebrský a Jan Anderle). O svědomitě přípravě ostatně svědčí vysoký počet odkazů (219 poznámek pod čarou). Cením si i tradičního („vlasteneckého“) pojetí dějinných událostí bez krkolomné snahy o nějaký módni revisionismus. Vyvážený prostor je věnován i moderní době, rozmachu průmyslu, dělnického hnutí, demografickým a národnostním změnám. To co je ale podstatným přínosem a co vychází ze zkušeností pedagogické praxe, je vtěleno do čtvrté části, do kapitoly Didaktické aktivity. Zábavnou formou s přílohami, hádankami, kvizy, doplňovačkami autorka „snáší“ velkou historii „z nebe na zem“ na úrovni chápání svěřených žáků. Grafická, faktografická, jazyková i didaktická stránka se tu propojují do funkčního tvaru. Předložená bakalářka kolegyně Markety Pavezové vyhovuje požadavkům, kladeným na obdobné regionálně-didaktické práce zaměřené na vlastivědnou výuku na 1. stupni. Proto ji navrhuji k úspěšné obhajobě s hodnocením „výborně“.

Jan Kumpera, oponent práce, 26.května 2021